

**CURTEA SUPRĂMĂ
DE JUSTIŢIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Popa Ruslan împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind obligarea la recalcularea pensiei,

împotriva încheierii din 25 august 2025 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3r-266/25

NR. PIGD 2-23060149-01-3r-07102025)

Importanța respectării termenului de depunere a cererii de apel și efectele juridice ale nerespectării acestui termen. Motivele repunerii în termen.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru jud. V. Dodon,
Curtea de Apel Centru, jud. V. Sîrbu, A. Cașcaval, L. Bagrin,

26 noiembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă

Oxana Parfeni, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 aprilie 2023, Popa Ruslan a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat:

- anularea deciziei CTAS sect. Buiucani nr. 93/2023/5712, privind stabilirea pensiei pentru vechimea în muncă, ca fiind una ilegală;

- anularea răspunsului CNAS nr. P-774/23 din 6 aprilie 2023, ca fiind unul ilegal (răspunsul la cererea prealabilă);

- obligarea organului de asigurări sociale să emită un act administrativ favorabil privind recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă a lui Popa Ruslan, prin includerea în calculul pensiei a tuturor plăților primite pentru 12 luni precedente concedierii din sumă totală de 354 443,19 lei, reflectat în certificatele de soldă anexate la cererea de stabilire a pensiei;

- recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă în proporție de 50% și efectuarea plăților începând cu 4 martie 2023, din salariul primit pentru 12 luni precedente concedierii, din suma totală de 354 443,19 lei, din care au fost reținute contribuții individuale de stat obligatorii în mărime de în mărime de 14 768,46 lei, inclusiv cu indexarea de la 1 aprilie 2023, cuantumul căreia să constituie 16 543,46 lei.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 iunie 2025, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Popa Ruslan. S-a anulat Decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial Buiucani, Chișinău) nr. 93/2023/5712 din 16 martie 2023 în partea excluderii sporului pentru munca prestată în condiții de risc sporit din Certificatul nr. 88 din 06 martie 2023 privind plata soldei și ajutorului material pentru calcularea pensiei, eliberat de Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratul General al Poliției și actul administrativ nr. 774 din 06 aprilie 2023 emis de Casa Națională de Asigurări Sociale în procedura prealabilă privind refuzul recalculării pensiei reclamantului Ruslan Popa stabilită prin

Decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial Buiucani, Chișinău), nr. 93/2023/5712 din 16 martie 2023. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze reclamantului Ruslan Popa pensia stabilită prin Decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial Buiucani, Chișinău) nr. 93/2023/5712 din 16 martie 2023, cu includerea în calcul a sporului pentru munca prestată în condiții de risc sporit în sumă totală de 42853,27 lei primit pentru 12 luni precedente eliberării din funcție conform Certificatului nr. 88 din 06 martie 2023 privind plata soldei și ajutorului material pentru calcularea pensiei, eliberat de Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratul General al Poliției, începând cu data stabilirii pensiei de 04 martie 2023. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

3. La 7 august 2025, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 13 iunie 2025, prin care a solicitat casarea hotărârii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea depusă de Popa Ruslan și repunerea în termenul de atac a hotărârii.

4. Prin încheierea din 25 august 2025 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea, privind repunerea în termenul de declarare a apelului, ca neîntemeiată. S-a declarat inadmisibilă cererea de apel declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 iunie 2025, pe motiv că, apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin.(1) Cod administrativ.

5. La 16 septembrie 2025, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva încheierii din 25 august 2025 a Curții de Apel Chișinău solicitând anularea încheierii recurate cu pronunțarea unei noi decizii privind repunerea în termenul de declarare a apelului (f. d. 94-98).

6. În susținerea cererii de recurs Casa Națională de Asigurări Sociale, a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel deoarece, la respingerea cererii privind repunerea în termenul de contestare, instanța de judecată nu a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, care au importanță pentru soluționarea cererii, aplicând eronat prevederile Codului administrativ.

7. Recurentul a declarat că la data de 09 iunie 2023 prin cancelaria CNAS a fost recepționată încheierea din 04 mai 2023 de pregătire a cauzei și obligarea pârâtului să prezinte referința și dosarul administrativ și cererea de chemare în judecată. Astfel, în termenii stabiliți, la data de 20 iunie 2023 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referința. La data de 06 februarie 2024 CNAS a recepționat citația nr.3-1066/2023, privind desfășurarea ședinței de judecată pentru data de 16 octombrie 2024. La data

de 02 decembrie 2024, în adresa CNAS a parvenit o altă citație privind stabilirea ședinței de judecată pentru data de 06 mai 2025.

8. A mai indicat că la 06 august 2025, în afara termenului de contestare, a aflat că la data de 13 iunie 2025 de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost emisă hotărârea judecătorească prin care acțiunea a fost admisă, când prin intermediul poștei terestre, a recepționat dispozitivul hotărârii, fapt ce se confirmă prin ștampila de intrare de pe scrisoare de însoțire și cea de pe plic.

9. Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Art. 231 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că:

„Hotărârile judecătoriaiilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.”

11. Conform art. 232 din Codul administrativ,

„Apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.”

12. În corespundere cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. d) din Codul administrativ,

„Instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).”

13. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ prevede următoarele:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

14. Art. 242 din Codul administrativ relevă că:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.”

15. Prin prisma art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

16. Art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ prevede că:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

17. Art. 65 alin. (1) din Codul administrativ:

„Dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.”

18. Art. 218 lit. c) din Codul administrativ:

„Examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor [Codului de procedură civilă](#), cu următoarele excepții:

c) participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.”

19. Art. 24 alin. (1) din Codul administrativ:

„Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

20. Materialele dosarului atestă că prin hotărârea din 13 iunie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea depusă de Popa Ruslan împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind obligarea la recalcularea pensiei, a fost admisă parțial.

21. La 07 august 2025, prin intermediul poștei electronice (f.d. 66-65), Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 iunie 2025, prin care a solicitat și repunerea în termenul de atac a hotărârii.

22. În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. d) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere

susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).

23. În conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

24. Astfel, termenul de 30 zile acordat de lege pentru depunerea apelului de către parte a început să curgă de la 14 iunie 2025, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe și, a expirat la 13 iulie 2025-zi de duminică, însă apelanta a depus cererea de apel la data de 07 august 2025, solicitând totodată și repunerea în termen, a cererii de apel.

25. Instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

26. La acest capitol, instanța de recurs consideră necesar de a remarca că, la materialele cauzei este anexat avizul de recepție de către Casa Națională de Asigurări Sociale seria/nr. DS8005100304AS (f. d. 31) a încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 4 mai 2023 pentru pregătirea dezbaterilor judiciare. La fel, la actele cauzei este anexată referința depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale (f. d. 32-36). Iar, la 11 octombrie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de amânare a ședinței de judecată, preconizată pentru 16 octombrie 2024 (f.d. 41).

27. Totodată, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 6 mai 2025, în ședința de judecată a fost prezent, inclusiv și reprezentantul părții pârâte Casa Națională de Asigurări Sociale, Bulgaru Andrei (f.d.54), ședința de judecată fiind amânată pentru 30 mai 2025. Iar la 29 mai 2025, reprezentantul părții pârâte a depus cerere de examinare a cauzei, în lipsa sa (f. d. 48-49).

28. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată concluzia Curții de Apel Chișinău, care a constatat că nerespectarea termenului de depunere a apelului se datorează în exclusivitate comportamentului necorespunzător al Casei Naționale de Asigurări Sociale, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

29. Instanța de recurs consideră neîntemeiate argumentele recurente aduse în acest sens, precum că, la 06 august 2025, în afara termenului de contestare, a aflat că la data de 13 iunie 2025 de către Judecătoria Chișinău,

sediul Centru a fost emisă hotărârea judecătorească prin care acțiunea a fost admisă, când prin intermediul poștei terestre, a recepționat dispozitivul hotărârii, or, momentul notificării/comunicării dispozitivului hotărârii judecătorești participanților la proces nu influențează data de când începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel. Din această ipoteză rezultă că participanții la proces, fiind interesați în soarta soluționării litigiului în care sunt implicați, trebuie să demonstreze un rol activ, manifestând comportament de bunăcredință față de drepturile și obligațiile sale procedurale.

30. Totodată instanța de recurs subliniază că, la 19 iunie 2025, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a publicat dispozitivul hotărârii din 13 iunie 2025 pe pagina web a instanțelor judecătorești: www.instante.justice.md.

31. Astfel, în condițiile în care, la caz, instanța de fond a întreprins toate măsurile legale ce se impun pentru a comunica actul procedural tuturor participanților la proces, inclusiv prin publicarea acestuia pe pagina web a instituției, Casa Națională de Asigurări Sociale a avut posibilitatea reală de a verifica sistematic și de a lua cunoștință de dispozitivul hotărârii din 13 iunie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

32. Așadar, la caz, se stabilește lipsa de valorificare diligentă de către apelant a drepturilor sale procedurale, ce a și generat omiterea termenului legal de depunere a cererii de apel. De altfel, se va nota că în virtutea principiului buneicredințe, partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege și să acționeze în vederea protejării intereselor sale juridice

33. În condițiile descrise, partea apelantă Casa Națională de Asigurări Sociale urma să întreprindă toate măsurile necesare, de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă, ignorat de aceasta.

34. Or, aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, nerespectarea termenului de depunere a apelului se datorează în exclusivitate comportamentul pasiv și indiferent al părții apelante.

35. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

36. În speță, este evident că, contrar celor menționate, partea apelantă nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen, deși în calitate de reclamant a cunoscut despre cauza care se judecă chiar dacă nu a fost prezent la ședința de judecată.

37. Deci prin declararea inadmisibilității prezentei cereri de apel, părții apelante nu i se îngrădește accesul liber la justiție protejat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale.

38. Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

39. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

40. Așadar, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

41. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră corectă soluția instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termen a apelului și declararea apelului inadmisibil.

42. În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva încheierii din 25 august 2025 a Curții de Apel Chișinău.

Decizie este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni